

## **СТАНОВИЩЕ**

*от проф. Елеонора Михайлова Милева, ДН*

**за дисертационен труд на тема „Формиране и оценяване на спортно-технически умения и знания от леката атлетика в прогимназиален етап на средните училища”**

**Професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по...**

**Автор на дисертационния труд: Янко Димитров Руменов**

**Научен ръководител: доц. Даниела Томова, доктор**

**Заповед на Ректора за научно жури № 3302/15. 12. 2017 г.**

### *1. Данни за автора на дисертацията*

Янко Димитров Руменов завършва бакалавърска степен в ЮЗУ „Н. Рилски“, специалност Педагогика на обучението по физическо възпитание. Дипломира се в магистърска програма Спортна анимация. От 2015 г. е редовен докторант към катедра Теория и методика на физическото възпитание в ЮЗУ.

Докторантът има публикувани 8 научни статии. Активно участва в редица национални и международни конференции, семинари и обучения извън страната. Подпомага активно подготовката и провеждането на организирани от факултета и катедрата образователни и научни прояви като конференции, научни сесии, кръгли маси, семинари. Янко Руменов участва също в разработването на 3 научноизследователски проекта като член екипа и координатор.

### *2. Данни за дисертацията*

Леката атлетика присъства неизменно в учебните програми по физическо възпитание и спорт в българската образователна система от I до XII клас. След приемането на новия Закон за предучилищното и

училищното образование и поетапното актуализиране на учебните програми по физическо възпитание и спорт е налице необходимост от осъвременяване на системата за оценяване, както и от разработване на нови образователни технологии, насочени към формирането на знания и двигателни умения в обучението по лека атлетика в прогимназиалния етап. В тази връзка представената научна разработка е актуална, значима и практически насочена.

Дисертационният труд е разработен в обем от 192 страници. Структуриран е в увод, три глави, изводи и препоръки, приноси, литература и приложения. Проучени са общо 152 литературни източника, от които 143 на кирилица и 9 на латиница. Разработката е богато онагледена с 56 таблици и 44 фигури.

В увода са представени научно-методологическите параметри на изследването. Очертани са хипотезата, целта и задачите, както и обектът и предметът на разработката. Изброени са методите за установяване на емпирични резултати. Описана е структурата на дисертационния труд.

**В първа глава** Янко Руменов демонстрира добро познаване на обучението по лека атлетика в системата на училищното образование. Описани са характеристиките на обучението по лека атлетика в основната образователна степен. Докторантът владее педагогическата терминология, като анализира спецификата на прилагане на дидактическите принципи в урока по лека атлетика, етапите и методите на обучение в спортно-технически умения и знания от леката атлетика.

Добро впечатление прави подглавата за оценяването на постиженията на учениците по физическо възпитание и спорт, като авторът се позовава на утвърдените функции на оценяването като дидактическа технология.

Във **втора глава** задълбочено и аналитично е представена методиката за формиране и оценяване на спортно-технически умения и знания по лека атлетика в учебния процес. Отлично е описан констатиращият експеримент, както и контингентът на изследването, разпределен в контролна и експериментална група (ученици от 5, 6 и 7 клас). Анализирани са подробно техниката на изпълнение на лекоатлетическите упражнения за съответните класове в групите бягания, скокове и хвърляния.

Авторската методика е иновативна и е насочена към използване на интерактивни методи в учебния процес по физическо възпитание и спорт в област (ядро) лека атлетика. Професионално са описани тестовете за оценяване на двигателните и техническите умения по лека атлетика в прогимназиалния етап. Прецизно са подбрани показателите за оценяване в отделните класове за всяка от групата елементи. Аргументирана е системата за оценяване и формиране на годишната оценка със съответните елементи и коефициенти.

В **трета глава** Янко Руменов демонстрира своите научни компетенции за представяне на специализирана информация, както и професионални умения за интерпретиране на получените резултати, тяхното анализиране, сравняване и обобщаване.

Интересни данни разкрива анкетното проучване с учителите по физическо възпитание и спорт, което откроява значими тенденции, свързани с липсата на подходяща материална база, нереализиране на учебното съдържание по лека атлетика и др.

Подробни и задълбочени са анализите на резултатите от развиващия педагогически експеримент, проведен от докторанта. Те са осъществени в четири насоки: тестове за диагностициране на знанията по лека атлетика,

взаимно оценяване на учениците, тестове за спортно-техническите умения по лека атлетика и експертна оценка. Убедително са доказани предимствата на новата методика, като прирастът на резултатите при експерименталната група е много голям.

Докторантът заслужава поздравления за разработването и апробирането на тестове за проверка и оценка на знанията на учениците за област (ядро) лека атлетика. Подробно са посочени измерителните характеристики на тестовете за отделните класове чрез въвеждане на два показателя – коефициент на трудност и дискриминативна сила. Обстойно и с вещина са описани статистическите процедури по отношение на резултатите от входящото тестиране за формиране на групите. Направена е проверка на разпределението за емпиричните критерии. Янко Руменов демонстрира отлични умения по отношение на статистическата обработка и анализа на резултатите.

Точно подбрани са критериите при взаимното оценяване на учениците. Информативни са данните от проведеното експертно проучване за установяване на качествените характеристики на тестовете за оценка. Напълно приложима в обучението по физическо възпитание и спорт е разработената система за оценяване на спортно-техническите умения и знания от леката атлетика в резултат на проведения експеримент.

Изводите на дисертацията съответстват напълно на многопосочната изследователска работа. Препоръките имат значима практическа стойност.

**Авторефератът** отразява вярно и адекватно съдържанието и отделните елементи на структурата на дисертационния труд.

### ***3. Научни приноси на дисертационния труд***

Като **основни приноси** на дисертационния труд могат да се посочат:

1. Разработена е авторска методика с използване на интерактивни методи на обучение по лека атлетика, приложима в учебния процес по физическо възпитание и спорт в прогимназиалния етап на основната образователна степен.
2. Направен е обстоен преглед на обучението по лека атлетика в системата на училищното образование в България.
3. Разработени и апробирани са тестове за оценяване на равнището на усвоените знания и спортно-техническите умения на учениците по лека атлетика в прогимназиалния етап в обучението по физическо възпитание и спорт.
4. Въведена е система на взаимно оценяване на учениците, като обучаваните участват активно в процеса на оценяване в област (ядро) лека атлетика.
5. Разработена и апробирана е система за оценяване на спортно-техническите умения и знания на учениците в обучението по лека атлетика, която се състои от трикомпонентно оценяване, приложима в учебния процес по физическо възпитание и спорт.

По темата на дисертацията са представени общо 3 самостоятелни публикации – 2 на български език и 1 на английски език, публикувани в авторитетни научни издания, като двете от тях са реферирани специализирани списания.

#### ***4. Заключение***

Значимостта на дисертационната разработка за теорията и практиката на училищното физическо възпитание, изследванията, насочени към усъвършенстване на оценяването на знанията и двигателните умения по

лека атлетика в уроците по физическо възпитание и спорт, задълбочените анализи, иновативната методика с прилагане на интерактивни методи в обучението по лека атлетика ми дават основание да оценя положително представения ми дисертационен труд и да предложа на членовете на специализираното научно жури да присъдят на Янко Димитров Руменов образователната и научната степен „Доктор” в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка“.

Подпис:



Професор Елеонора Милева, ДН

11. 01. 2018 г.